

۲۰۱۵/۰۹/۰۴

آصف بهاند

مشرانو تاسی د توپک تخم کرلی ولی؟

د ۲۰۱۵ کال د سپتمبر په لومړۍ نیټه په فیسبوک کې د دانشمند دوست، انجنیر زهیر شینواری له برکته، د بناغلي شاه نواز باقر له دې شعر سره مخ شوم:

چې مې په کار و، په نوم کانی په چینه کې نه و
په دغه بناړ کې زړه د هیچا په سپنه کې نه و

سترګې مې روياستي له ځانه ځان مې ولید په کې
ستا ملاقات ته تلم روغ ځای په ایینه کې نه و

ای مشره! تاسی د توپک تخم کرلی ولی؟
ای مشره! دا قلم په تېره زمانه کې نه و؟

یووه ماشوم به شرنګولي خلک حیران و ورته
سیکې پکې وې خو، سوری په خزانه کې نه و

باقره! داسی بی ارزښته زندگی تېرېده
چې هیڅ کردار دچا دژوند په افسانه کې نه و

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100005151948618&fref=nf>

شعر زما له پاره په زړه پورې و. څو ځلي مې ولوست. نور شعر یوې خوا ته، دا یوه پوښتنه چې د شعر په یوه بیت کې مطرح شوې ده جدي او د ځواب غوښتونکي ده.

یوه خبره چې د اوسني وخت او اوسني نسل له پاره ډیره جدي ده هغه دا ده چې باید اوسنی نسل دومره چې د تیرو نسلونو په کړنو ویاړي او دا مشران هم ځانونه واجب الاحترام گڼي، همدومره باید د مسولیت احساس هم وکړي او د خپلو کړنو ځواب و وایي. زه خپله هیڅ د دې پلوی نه يم چې څوک و وایي:

«څه څي کوي، تیر په هیره»

نه باید هر څوک او هر نسل د خپل وخت او کړنو ځواب ولري، په تیره هغه څوک چې له نوي نسل نه د درناوي هيله لري.

اوس د دې شاعر دغې مطرح کړي پوښتنې ته څوک ځواب ویلای شي:

ای مشره! تاسی د توپک تخم کرلی ولی؟

ای مشره! دا قلم په تېره زمانه کې نه و؟

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

که څوک غواړي که یې نه غواړي، نوی نسل حق لري چې دا او دې ته ورته پوښتنې مطرح کړي په تېره له هغه چا نه چې له نوي نسل نه د بې اندازې درناوي امید کوي .

د نورو هیوادونو مشرانو په خپل وخت کې د خپلو خلکو او وطن د پرمختګ، آبادۍ او پوهیدني په موخه زدکړه، کار او مطالعه کړې ده، زموږ مشرانو او تیر نسل یوازې هغه کارونه کړي دي چې د زدکړې او تولید نښه او امید په کې نه ښکاري. یا پیتاوي ته ناست دي، یا یې زرګان او سپي جنگولي دي، یا یې د تربړه د وژلو له پاره وسله کارولي ده او تر ټولو بده لا دا چې د همدې وسلې د کارولو او انسان وژني او ورور وژني زړی یې د نوي نسل د ذهن په کرونده کې کرلی دی.

د دې خبرو له یادولو او د دې کرښو له لیکلو نه زما اصلي موخه د نوي نسل د روزلو په سلسله کې په سم لوري د هغوی لارښوونه، زموږ په کلتور کې د نا ورو دودونو د له منځه وړلو له پاره د هڅو په لړ کې د یو بل ګام اوچتول دي .

زه د خپل عمر او د خپل نسل د یو مسوول قلموال په توګه د اوسني او راتلونکو نسلونو د روزلو په موخه دا خپله دنده او مسوولیت ګڼم چې پر ټولنه باندې د حاکمو منفي دودونو پر ضد غږ جګ کړم او د حل مثبتې لارې چارې ور ته په نښه کړم.

آیا په رښتیا په تیرو زمانو کې قلم نه و چې زموږ پخوانیو یوازې ټوپک ته لاس ور تیراوه؟ که رښتیا قلم نه و او یوازې ټوپک و، نو دا نورو خلکو د لیکلو او د خپلو بچو د باسواده کولو له پاره څه شی کارول؟

نه قلم و، خو موږ د قلم په ځای ټوپک انتخاب کړ او لیک لوست او نقاشۍ پر ځای مو ټوپک، دزې وژل او وینې تویول انتخاب کړل او اوس دغه نسل باید دې ته ملا وتړي چې اوسنیو او راتلونکو ته د ټوپک پر ځای قلم او د مرګ په ځای ژوند ور وښيي، که نه وي نو د بیسوادۍ او جهالت د وزرو له لا غړیدو نه به مو ښځې د قرآن د آیت پر ځای په لمانځه کې د میرونو او لیورونو نومونه یادوي او د « اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ » پر ځای به «انک لکه دی لکه لالک» وايي.

<http://www.taand.com/archives/54659>

او لکه دا مثال چې ښځې د لمانځه په پای کې د اسلامعلیکم و رحمت الله پر ځای «اسلامالیګم د ماشومانو پلاره، اسلامالیګم د ماشومانو پلاره» وايي. او په دې ډول به د همدې ضدې او په یوه ټيکي ولاړ نا پوه خلکو په وجې، ټولنه او خلک تر ډیرو نورو وختونو د ناپوهۍ په تیارو کې پراته وي او راتلونکي نسلونه به مو د پیغور په ډول له ځانه مشرانو ته بیا بیا په خطاب کې وايي:

ای مشره! تاسې د ټوپک تخم کرلی ولي؟

ای مشره! دا قلم په تېره زمانه کې نه و؟

پای

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ